

Šmarje pri Jelšah. Dne 25. marca se vrši pri nas ustanovni občni zbor sadjarske podružnice v Katoliškem domu po tih sv. maši. Na ustanovni občni zbor pride znani velezaslužni pospeševalec sadjereje g. Levstik iz Celja. Šmarčani in sosedni občani, pridite v obilnem številu. Ker pri nas je ta podružnica neobhodno potrebna, naši sadjerejci pa željni dobrega pouka še bolj pa potrebni, da znajo svoje dobro blago spraviti v primerno kupčijo. Zato je za nas podružnica velevažna in sem prepričan, da jo bode vsak napredni sadjerejec z navdušenjem pozdravil. Torej na svidenje! Vabljeni so tudi žene in dekleta, ki imajo zanimanje za pospeševanje našega sadja.

Kmetovalci iz Laškega in okolice, pozor! Na Jožefovo, dne 19. marca, se bode vršila v Laškem, v hotelu »Savinja«, ob treh popoldne zelo zanimiva kino-predstava s poučnim predavanjem o zatiranju sadnih in trtnih škodljivcev in o uporabi umetnih gnojil. Kino-predstava je brezplačna, torej brez vstopnine. Sadjarji in kmetovalci iz Laškega, Rimskih toplic in okolice, udeležite se te interesantne ter poučne prireditve v čim večjem številu!

Sv. Andraž v Slov. gor. Pri nas mirno v mrzlem in mokrem vremenu radostno pričakujemo že lepega vremena in smo radovedni, kako se bo kaj izpolnilo vremensko prorokovanje vremenskih prorokov, ker nas čaka že na pragu preobilno dela v vinogradih, sadonosnikih, vrtilih, na njivah, travnikih in v gozdih. — Tudi obžalovanj vredne tajne stvari se pri nas godijo, tako da se je izpolnil resničen pregovor, ki pravi: da pravični trpi in krivični pa se veselil. In da se je morala pravica krivici umakniti. Pa ne obupajmo, kadar je največ sila, tedaj je božja roka mila! — Sedaj bomo imeli tridnevničo za apostolstvo mož in fantov dne 17., 18. in 19. marca.

Živinski sejmi na Ptujski gori se bodo zopet obnovili. Letos bo prvi živinski sejem na Ptujski gori pred praznikom sv. Jožefa, v soboto, dne 17. marca. Drugi živinski sejem bo dne 19. aprila, v soboto pred žegnansko nedeljo; potem dne 30. junija, v soboto pred drugim julijem in v torek pred Veliko gospojnico, to je dne 14. avgusta. Pridite, kupci in gospodarji, pritenite mnogo živine!

Smartno ob Paki. — Sejem. — Veliki župan mariborske oblasti je dovolil občini Smartno ob Paki dva nova živinska sejma

in kramarska sejma. Prvi se vrši v četrtek, dne 22. marca, drugi pa dne 11. novembra vsakega leta. Glej tozadeven insertat!

Guštanj. V nedeljo, dne 11. marca, se je vršil tukaj prvi redni občni zbor lani ustanovljene mlekarke zadruga. Po otvoritvi je tajnik g. Janko Rožman poročal o razvoju iste tekom sedmih mesecev, istotako je poročal blagajnik g. Anton Končnik, iz katerega poročila posnemamo, da je imela zadruga čistega dobička Din 2361.09. Oba poročevalca sta za obširno in temeljito poročilo žela vsesplošno priznanje. Pri volitvah so se vsi navzoči člani zavzeli za do sedanji odbor, ki je prvo leto v korist kmetov uspešno deloval. Ker je zadruga do zdaj se pečala samo le z razpečevanjem mleka, zato tudi uspeh ni še mogel popolnoma zadovoljiti. Sklenilo se je, izdelovati tudi fimo (čajno) presno maslo in drugo; zato je treba raznih strojev in strokovno izvežbanega mlekarja. V dosego tega se je zvišal delež in cena mleka se je znižala od Din 2.50 do Din 2.25, dalje se vzame v našem pripraven prostor. Zavedno kmetsko ljudstvo bo odbor gotovo v vsakem oziru izdatno podpiralo

V marsikateri hiši je ogenj v stehi, če se kateri domačih tako daleč izpozabi, da odpre pozimi v zakurjeni sobi okno. Bojijo se, da se s tem troši gorkota in trati kurivo. Neosnovan strah! Gre samo za pravilni način zračenja. Če odpremo okna in vrata, da nastane preprih, se izmenja sobni zrak, zlasti v zimskem času, že v teku 1—5 minut. Umevno, da se v tem kratkem času stene ne ohladijo in da se sveži zrak ob pregretih stenah hitro ogreje in soba je zopet topla. Tako kratkotrajno, a pogostno zračenje je zlasti v zimskem času izredno važno, ko prebijemo pretežni del dneva v sobah, kjer opravljamo tudi razna opravila, kakor luščenje in zbiranje fižola, popraviljanje raznega orodja, vsled česar je zrak kmalu nasičen prahu in vsled potenja tudi slabega duha in vlage. Da vdihavanje takega zraka ne more ugodno vplivati na zdravje, je jasno. S pravilnim zračenjem

tudi zabranimo, da se stene ne napijejo vlage. Sobe z vlažnimi stenami so vedno tudi mrzle in jih s še tako izdatno kurjavo ne moremo tako ogreti, da bi bilo bivanje v njih prijetno in zdravo. Napačno ravnaajo oni, ki sobe, n. pr. spalnice, ves dan zračijo. Pozimi razkrijmo zjutraj po steljo in spalnico temeljito prezračimo. Ko smo pa pospravili, zaprimo okna in jih odprimo za par minut opoldne, ko se je zunanji zrak nekoliko ogrel. Posledica večurnega zračenja bi bila, da bi se mokrota vlezla v postelje in stene. — Poleti imamo lahko okna odprta ponoči in v hladnih jutranjih in večernih urah, čez dan pa jih zaprimo in zastrimo. Pri odprtih oknih se stene in oprava navzamejo gorkote, ki jo v nočnem času izžarjajo, da je zrak v spalnici vroč in težak in ne najdemo potrebnega počitka.

Ali je potrebno, da pozna gospodinja sestavo živil in brane?

Pripravljanje vsakdanje hrane je delo gospodinjice. Žal, da se pa le malokatera zaveda velike odgovornosti, ki je s tem opravilom združena in v kako veliki meri je zdravje in delazmožnost družinskih članov odvisna od pravilne prehrane. Navadno sodijo ljudje, da je le takrat hrana močna in tečna, če se nahaja v njej veliko mesa. Znansiveno je dokazano, da potrebuje človek, da zamore živeti, rasti in opravljati delo, hrano, v kateri so zastopane naslednje snovi: beljakovina, tolišča, škrob, rudninske snovi in voda. Ker telo hranijo in redijo, jih imenujemo: redilne snovi. Vsaka je za življenje tako potrebna, da bi človek shiral, če bi mu le eno navedenih snovi popolnoma in za vedno odtegnili. Ne vsebuje pa vsako živilo vseh redilnih snovi, ali pa ne v toliki meri, kakor jih telo potrebuje. V nekaterih, kakor v moki, rižu, krompirju, prevladuje škrob. Meso, jajca in mleko imajo obilo beljakovin. Masti in olja nam dajejo tolišča; rudninske snovi so bogato zastopane v hrani, ki nam jo

— Ali ne postopajo tako pri vas v Holandiji, ko gori hlev?

— Ta človek je Holandinec?

— Da, gospod, pred enim tednom je prišel.

Gregor je naglo šel k sestri.

— Betka! Ta človek je iz Holandije! Čestitajva mu sedaj!

Takoj potem je Dübello s strahom videl, da se mu bližajo Govers, Betka in Las Casas. Ni upanja, da bi ga ne spoznali.

IX.

Izogniti se ni bilo mogoče. In zato je Dübello mirno stal in čakal, kaj da bo. Naprej je vedel, kaj bode Gregor rekel, ta vrli, neumni Gregor, ki ima včasih ravnotako malo dobrega čuta, kakor muha v zadnji nogi.

— Veseli me, da sem vas spoznali! — bo rekel. — Nisem vedel, da so tudi tukaj Holandci. Izvrstno ste rešili svojo nalogo. Ste že dolgo tukaj? Kako se počutite? Lepo je življenje! Za vruga, vi vsi ste izvrstni konjeniki. Ali smem vedeti za vaše častljivo ime? Moje ime je Govers . . . Gregor Govers!

Potem ga začne Govers ogledovati.

— Čudno kako znan mi je vaš obraz! Morda sva se že kje videla?

In tako bo šlo naprej dokler ga ne začne Betka bolj opazovati. Če tudi bi ga Gregor ne spoznal, ženskinemu ostremu očesu ne uide.

Kaj naj stori? Velike važnosti je, da ga Las Casas ne spozna, ker je drugače vse pokvarjeno. In kako razlago naj da?

Govers je pristopil k njemu, ravno tako, kakor si je to Dübello preje predstavljal.

— Dober dan! Kakor slišim, sva zemljana. Za vruga, to je bilo nekaj čudovitega!

Dübello se je smehljaj in nekaj mrmral v španskem jeziku.

— Med temi ljudmi se najdejo taki, ki so že popolnoma pozabili svoj materni jezik — je razlagal Casas. Kako dolgo si že v Argentiniji? — je vprašal Dübello.

— Od otroških let, gospod! — je odgovoril v narečju, kakor so ga govorili pastirji.

— Ali ste v zadnjih letih bili doma? — je poizvedoval Govers.

Dübello ga je neumno gledal.

— Gospod vpraša, ali si pred kratkim bil v Holandiji? — je tolmačil Raoul.

— Ne, gospod, nikdar nisem bil v Holandiji.

— Kje pa ste se navadili na ta lov z ruto? — hotel je vedeti Gregor. — Razen tega ste postopali s konjem, ko da ste bili v holandski šoli.

Na Kalvarijo!
Knjiga 23 križevih potov in drugih molitev za post. Stane vezana Din 25.—, naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

nudi rastlinstvo, zlasti v zelenjavi. Potrebno vodo dobi telo potom hrane in s pitno vodo. Nekatera živila imajo redilne snovi namešane. Tako je v fižolu, grahu in leči poleg beljakovin tudi veliko škroba. Istotako tudi v žitni moki. Mastno meso ima zraven beljakovin še maščobo itd. Tudi ne potrebuje telo vseh redilnih snovi v enaki meri, kar moramo pri sestavi jedilnika upoštevati. Skrobnate hrane rabi neprimerno več, kakor beljakovinaste in te zopet v dobi razvoja več, kakor potem, ko je telo že dorastlo. Velikega pomena je zelenjad radi rudninskih snovi, ki vršijo v telesu važne naloge in ker vsebuje snovi, ki so za življenje neobhodno potrebne. Ako bi dobivalo telo preveč beljakovinaste in premalo rastlinske hrane, bi nastala v telesu motenja v obliki raznih bolezní. Če bi pa odtegnili iz hrane beljakovino, bi nedorastlo telo zaostalo v razvoju, dorastlo bi pa oslabeło.

Nasveti.

Bodimo skrajno previdni glede uporabe nerabljenih postelj, ki se nahajajo v mrzlih sobah, ker si lahko nakopljemo v njih hud revmatizem in tudi druge bolezni. Taka postelja je vlažna in mrzla in se pregreje šele v 2—3 dneh v zakurjeni sobi. Razgrevanje pospešimo tudi s pomočjo posod, napolnjenih z vrelo vodo.

Veliko pažnjo posvečajmo bolnikovim posteljam. Skrbimo za snago in pogosto menjavajmo posteljno perilo. Pa tudi žimnico, blazine in odeje od časa do časa zamenjajmo in presušimo na solncu, ker postanejo vsled dihanja in kožnega izhla pevanja vlažne. Solnčni žarki ne vplivajo le s tem, da posteljnino osuše, ampak uničijo tudi bolezenske kali, ki se morebiti v njej nahajajo.

Ječmenčku izboljšamo okus, če mu pridenemo med kuhanjem pest poparjenih in drobno sesekljanih suhih gob.

Ker potrebujejo gotove vrste semena dokaj časa, predno vzkali, je dobro, če jih pred setvijo tako pripravimo, da pridejo mlade rastlinice hitreje do razvoja. V vlažni in ogreti zemlji vzkali grah,

špinača in rdeča pesa v 8—10 dneh, petršilj, timez, majaron v 14 dneh, seme čebule in korenjčka leži v zemlji celo 2—4 tedne, predno začne kaliti. Seme pripravimo tako, da ga zamešamo med vlažno moko, to napolnimo v zabožke ali v cvetlične lonce in jih postavimo na gorko mesto. Paziti moramo, da je moka vedno vlažna in jo od časa do časa premešati. Na ta način kalimo zlasti seme: korenjčka, čebule, špinače, petršilja in podobno. Tako drobno seme moramo sejati, predno popolnoma vzkali, da ne pokončamo drobnih klic. Radi lažjega oskrbovanja je najboljšje, če ga sejemo v vrste. Kumare, buče vložimo v posodo z vlažnim žaganjem. Na gorkem nam v nekaj dneh vzkali. Tudi grah in fižol lahko kalimo, paziti pa moramo, da spravimo vzkaljeno seme pravočasno v zemljo . . .

Porota.

MARIBORSKA POROTA.

Poneverba.

V torek, dne 6. marca, predpoldne se je vršila porotna obravnava proti Helmutu Golob, zasebnemu uradniku, ter proti K. Harnerju, delavcu, radi poneverbe. Golob je bil že od leta 1923 uslužben v trgovini Karla Saksida. Opravljal je pisarniška dela, često pa je tudi dvigal in vlagal denar v banko. Tako je večkrat imel v rokah velike svote denarja. Ni čuda, da mu je pohlep po njem rasteł. Dne 4. XI. 1927 pa je imel dvigniti pri Narodni banki denar. Nameraval si ga je prisvojiti in se je o tem posvetoval s svojim prijateljem K. Harnerjem. Oba skupno sta napravila na črt. Golob je šel po denar in sicer je dvignil 147.725 Din, Harner ga je čakal pred poslopijem Narodne banke. Ko je Golob z denarjem prišel, sta šla v menjalnico ter kupila 1200 šilingov. Potem sta se podala v Harnerjevo stanovanje, kjer sta si denar razdelila. Dogovorila sta se o begu v Avstrijo. Golob bi naj šel z avtom, Harner pa bi se pripeljal za njim z vlakom. Sešla bi se v nekem hotelu v Gradcu. Golob se je res odpeljal v Gradec, Harner pa se ni

držal dogovora ter se je odpeljal v Ljubljano. Udobnega življenja nista uživala dolgo časa, ker sta obadva bila kmalu aretirana. Od poneverjenega denarja sta še imela 120.944 Din. Oba obtoženca sta dejanje odkrito priznala. Golob je bil obsojen na poldrugo leto, Harner pa na 1 leto težke ječe.

Požig.

Leta 1924 se je Adolf Vogrinec preselil iz Kamnice v Limbuš, kjer je otvoril trgovino z mešanim blagom. Svoja poslopja je dal visoko zavarovati, Dne 26. septembra pa mu je požar uničil vse gospodarsko poslopje. Komaj devet dni po tem požaru je gorelo pri sosedu Josipu Janku, kjer je pogorel tudi Vogrinčev naložen voz sena. Ljudje so že po teh dveh požarih sumili, da zažiga Vogrinec sam. Ker pa ni bilo dokazov, so utihnili. Prve dni oktobra 1927 pa dobi Vogrinčev sosed pismo, češ, spravite v red svoje zavarovalne police, pri sosedu bo čez nekaj dni gorelo. Radi tega pisma je bilo veliko razburjanja in nekaj dni nato je ogenj pri Vogrinču izbruhnil. Orožništvo je dobilo v roke tisto pismo, aretiralo je Vogrinca. Pri preiskavi so orožniki konstatirali, da je pisava v Vogrinčevih knjigah slična pisavi v omenjenem pismu. Ker je knjige vodila Vogrinču žena, je morala ta pisati neki diktat. Oboje so potem poslali k izvedencem, ki so izrekli, da je pisava Vogrinčeva. Ta je vztrajala pri tem, da ni pisala, zato je morala med obravnavo v preiskovalni zapor. Vogrinču pa se ni zamogla jasno dokazati krivda, vsled tega je bil oproščen.

Poskušen detomor.

Ivanka Pirševa, natakarka v Farni vasi pri Prevaljah, je porodila dne 17. okt. 1927 nezakonsko dete. Novorojenčka se je hotela iznebiti in ga je vrgla v stranišče. Otrok je jokal in to so slišali v gostilni se nahajajoči krošnjariji. Ti so dete rešili, vkljub temu, da jih je obtoženka prosila, naj otroka pustijo umreti. Pred preiskovalnim sodnikom se je Pirševa zagovarjala: »Izpila sem kozarec žganja ter se nisem zavedala, kaj delam.« Poizkusi so pa pokazali, da Pirševa prenese brez vsakih po

Las Casas je prevedel njegove besede.

— Ti zatelebanec s svojimi neumnimi vprašanji! — se je skrivaj jezil Dūbell.

— Oče je bil hlapec na Angleškem in se je tam pričel angleškemu načinu.

Dūbell je komaj sedaj upal pogledati Betko. Ona ga je prodirno opazovala.

— Ali bi mi ne hoteli pokazati, kako obrzdajo tukaj konja? — se je vmešala. — Vidim, da tam hočejo ravno sedaj enega obrzdati.

Las Casas je prikimal, kar je pomenilo, da mora zadostiti njeni želji.

— Ne, Gregor, ti ne moreš iti z nama — je odklonila bratovo spremstvo. — Ako bo nas več, bomo ovisali ljudi.

Ko sta bila že tako daleč, da ju drugi niso mogli slišati, je Betka mirno dejala v holandskem jeziku:

— Ne vem, kaj pomeni to prikrivanje, a malo je le manjkalo, da nisem tudi jaz nasedla.

— Kako si me spoznala?

— Ko sem te zagledala, se mi je vzbudila misel, da sem te že videla. Ko pa sem zagledala na roki brazgotino, sem bila gotova, da si ti.

— Kaka sreča, da me nisi izdala!

— Nisem tako nespametna! Za šalo nikdo ne pusti rasti tako brado in trdi, da nisi besedice ne razume v

materinem jeziku. Res, da me nič ne briga, vendar pa bi rada vedela, kaj nameravaš?

— Pravzaprav te zelo briga. Poslušaj! — K njej se je nagnil in ji navidezno nekaj razkazoval na uzdi. — Važno novico imam za te in ako bi sedaj ne mogel govoriti s teboj, bi vaju skušal dobiti na poti proti kolodvoru.

— Si vedel, da odpotujeva?

— Naravno . . . Vedno sem vedel, kaj se tu godi. Ali misliš, da bi te pustil samo med temi divjaki?!

— V resnici so divjaki med njimi — je razburjeno dejala Betka.

— Ali si to naposled uvidela? Vedel sem, da boše tak konec.

Betka je odkimala z glavo. Nikakor ni hotela slišati njegove zmagovalne besede: »Ali ti nisem takoj povedal?«

— Na vsak način so med njimi lični divjaki — je dodala. — Sedaj pa govoriva o tebi!

Dūbell se je nagnil nad sedlo.

— Ni časa, zato poslušaj, kar je najbolj važno. Z večernim vlakom odideta v St. Fé? Tam prenočita in drugo jutro se z brzovlakom odpeljeta v Rosario. Casas vaju bo spremljal na kolodvor, zato ne morem iti že z istim vlakom. Toda tudi tu ne morem ostati. Poraženi nasprotnik se bo hotel maščevati nad menoj. Seveda

nova knjiga za vsaj Brez nje ni nedolje!
"BESEDE ŽIVLJENJA!"
 Naročite ta fantovski molitvenik, ki stane 22 Din, v usnje z zlato obvezo pa 30 Din v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.